

EEN ZOMERS GESPREK

OVER

HEIWA SHUGI RYU - AIKIDO

Interview met Peter Van de Ven

door Geert Acke

te Mechelen, 17 juli 2022

[Er bestaat een grote diversiteit binnen Aikido]

Geert: Ik ben ongeveer drie jaar geleden in Mechelen komen wonen. En één van de eerste dingen waar ik aan dacht was ..., dat geeft mij de gelegenheid om Aikido terug op te pikken, en ik herinnerde mij, dat jij in Mechelen woont, uit de tijd dat je gastleraar was in de dojo in Strombeek van Marco, die ook een heel goede leraar is. Ik herinner me nog van die tijd dat jij een eigen kijk hebt op Aikido, die me altijd wel intrigeerde. Je herinnert je misschien nog wel dat ik om een gegeven moment aan uw deur stond; ik wou vragen, of dat je nog met lessen bezig was en gelukkig was.

Wel, we zijn hier om te praten over Aikido. Je doet meerdere dingen, niet alleen Aikido, maar we gaan het nu vooral nu over Aikido hebben, en ik denk dat we kunnen zeggen dat louter Aikido eigenlijk niet bestaat en dat je daar een aantal waardevolle ideeën onder hebt.

Misschien dat je kort iets gaat zeggen voor mensen die nieuw voor Aikido zijn. Wat is er eigenlijk eigen aan Aikido in het algemeen? En dan kunnen we ook nog zeggen dat Aikido, dat er binnen Aikido veel flavours zijn en interpretaties.

Hoe kan je dat plaatsen?

Peter: Aikido is van Japanse oorsprong, het hoort bij de krijgskunsten en wat er vroeger het meeste in het oog sprong was het feit dat Aikido een uitdrukkelijk pacifistische visie op krijgskunst had. Die werd toegeschreven aan Morihei Ueshiba of zijn minst aan deze Japanse krijgskunstfiguur. Daarnaast komt Aikido historisch gezien van Aiki-jutsu, dus van de hele traditie die teruggaat op de familie Takeda, en die dus meer is dan alleen maar de traditie die gesticht is door Morihei Ueshiba.

Het is die combinatie van krijgskunst en pacifisme denk ik, die typisch is voor Aikido en dus Aikido onderscheidt. Wat niet wil zeggen dat het niet aanwezig is in andere krijgskunsten, maar het is het meest geprononceerd of naar voor gebracht in Aikido. Het maakt één van de verschillen tussen Aikido en Karate, Nin-jutsu of andere Japanse krijgskunsten, kwestie van Aikido te onderscheiden van Karate of andere zaken.

Nu gewoon "Aikido-Aikido" is iets wat niet bestaat, zoals aangegeven.

Er is niemand die een copyright kan eisen voor de term Aikido, net als bij Karate. Er bestaat Shotokan, Wado-ryu, Goju-ryu karate, en Kyokushinkai, sommige daarvan hebben zelfs historische connecties met Aikido. Als we buiten Japan gaan, naar Tai Chi Chuan bijvoorbeeld, dat bestaat uit de Yang-stijl, de Chen-stijl, de Sun-stijl. Ook in Japan: Iaido heeft verschillende stijlen en scholen. Dat is in feite voor Aikido niet anders.

Dus om beter te begrijpen, als iemand dit beoefent dan zegt die soms op z'n Mechels: *"Ik ga naar den Aikido"*. Maar eigenlijk gewoon "Aikido-Aikido" bestaat niet. Het is altijd een stijl, een richting, een school, een interpretatie.

Toch als we zien wat er vandaag allemaal bestaat. Het eerste Aikido dat wereldwijd bekend geworden is, is juist niet-Aikikai, maar eerder het Aikido van Tohei dat later het Ki-Aikido geworden is.

Geert: In Welke periode is dit ongeveer?

Peter: Tohei was de belangrijkste lesgever van de Aikikai, maar na het overlijden van Morihei Ueshiba, was er spanning tussen de verschillende leraars, en is hij weggegaan, begin 1970, en heeft hij een aparte organisatie opgericht.

Maar nog daarvoor was er Shioda die teruggaat op een vooroorlogse opleiding. Die was de eerste om de politie van Tokyo te trainen, en wou met de Aikikai weinig te maken hebben.

Dan is er nog Tomiki-Aikido, die ook op die periode teruggaat. Die wou de competitiegeest van Judo ook in Aikido hebben.

Dan is er de school van Shirata die een heel klassiek Aikido zegt te doen, die samenhangt met een Amerikaan, John Stevens, een academicus die veel op Japanse godsdiensten werkt, maar die dus ook een Aikido-beoefenaar is.

En dan is er nog Tendo-ryu Aikido. Er zijn er veel, allemaal scholen, allemaal stijlen. Er is een zeer grote diversiteit in de wereld van Aikido.

Er bestaat niet één groot uniform Aikido, dat is onbestaand.

Geert: Ook in Europa en België zijn er ook verschillende invalshoeken.

Peter: In België is dat ook een beetje historisch gegroeid, monolithischer, uniformer. Er is in hoofdzaak Aikikai-Aikido aanwezig. Maar er zijn ook enkele Ki-Aikido clubs. Er is ook Tomiki aanwezig, van enkele aparte leraars. Er is een groep die teruggaat op een leraar die ooit in België geweest is, die is dan jammerlijk in België in een auto-ongeval gestorven. Die nagedachtenis wordt geëerd binnen die club. Er is ook in België een zekere verscheidenheid aan Aikido-groeperingen.

Geert: Ik denk dat jij niet in een van die groeperingen zit, en je eigen interpretatie voorstelt.

Peter: Van dat groot pallet van vele groeperingen in België, daar ben ik één van, zal ik maar zo zeggen.

Aikido is heel divers, dat is het belangrijkste om te onthouden. Er bestaat geen copyright.

[De eigenheid van HSR-Aikido]

Geert: Wat is de essentie van jouw insteek, zeg maar?

Peter: Voor mij is het belangrijkste, enerzijds dat ik het pacifistisch element ernstig neem. Ik zeg niet dat die anderen dat niet doen, maar naar mijn mening moet dus echt in de training duidelijk zijn wat het vredelievend of opbouwend, pacifistisch element is, daadwerkelijk heel concreet. Testbaar al het ware.

Het andere element is dat naar mijn mening ook het Aikido zoals het bestaat, erg Japans is, dit wil zeggen heel erg verbonden met de Japanse culturele identiteit. En die wil ik dan graag universaliseren om de inhoud wereldwijd trainbaar te maken. Zonder te moeten verhuizen naar Japan. Zonder dan echt Japans te moeten worden als identiteit.

Geert: OK, dat begrijp ik. En ik denk dat je dan ook wat afstand wil nemen van de versporting van Aikido.

Juist omdat Aikido zo Japans is. Dat heeft twee oorzaken, enerzijds Shinto, de Japanse nationale godsdienst, anderzijds de Samoeraicultus waar Aikido en Japan aan verbonden zijn. Als iemand dat wil uitdragen, dat wordt dat een soort, om een groot woord te noemen, cultureel imperialisme.

Nu, als je dat in België of Frankrijk of in Engeland niet wil hebben en je schrapt er gewoon alles uit wat er aan spiritualiteit, filosofie, identiteit inzigt, dan is wat er overblijft een sport.

Dat gebeurt niet alleen in Aikido, ook in het Chinese Wushu, en dan is daar de vraag, als Wushu als Chinese discipline naar hier komt, wat er van de oorspronkelijke spiritualiteit en filosofie nog overblijft, vooral omdat er in het Westen de neiging bestaat om alles te verwestersen en in dit geval te versporten.

Dan wordt het een vechtsport in plaats van een krijgskunst. Dat is een principiële verschil.

Geert: OK. En zeg maar de container waarbinnen dat jij je aanbod in de wereld zet, enerzijds de term HSR, anderzijds Rode Lotus. Kan je dat even met elkaar in verband brengen? Je doet niet alleen Aikido. We gaan het er hier niet over uitweiden. Wat zit daar nog onder?

Peter: De Rode Lotus is de krijgskunst-academie die ik heb opgericht, daar worden nog andere disciplines gegeven die allemaal met Harmonie te maken hebben: Aikido, Tai Chi Chuan, Iaido en Qi Gong als gezondheidsdiscipline. We hebben het hier hoofdzakelijk over Aikido maar het draait wel altijd om harmonie.

De Rode Lotus verwijst naar de Lotus als bloem die zowel in China als in Japan en in vele plaatsen ter wereld een belangrijk symbool is. Omdat ze uit de modder groeit, er blijft geen modder aanhangen. Ze groeit naar het licht. De Rode Lotus omdat rood verwijst naar mededogen. De dojo heet dan Akahasu, Akahasu is de Japanse vertaling van Rode Lotus.

Heiwa Shugi Ryu: Heiwa wil zeggen vrede en Shugi techniek, Ryu is school.

GEERT: Daar staat HSR voor?

Peter: Heiwa Shugi Ryu betekent dus de School van de Vredestechnieken, om de nadruk er op te leggen dat het Aikido dat ik presenteer, bedoeld is om met pacifistische elementen, vredelievende elementen te werken

Ik heb daar een Kanji van, ik zal hem laten zien. De eerste twee zijn Heiwa. En de andere twee zijn Shugi en Ryu.

Het is gemaakt door een vriendelijke mevrouw van aan zee, ergens in Brugge die voor mij de kaligrafie gemaakt heeft.

Geert: Mooi

Peter: Er is een Aikidoschool van vroeger, die van Saito rond Iwama. Die noemt zichzelf Iwama Ryu. Dus de School van Iwama. Zoals zij Iwama Ryu zijn, zo zijn wij Heiwa Shugi Ryu. Het is een lang overwogen naam, en een keer die naam gekozen is, blijft die natuurlijk.

Geert: En ondertussen train ik dus bij jou en wat in het begin opviel in het kader van wat je net verteld hebt, is universalisering e.d. Dat je enerzijds bijvoorbeeld vraagt om geen traditionele kledij te gebruiken tijdens de training, anderzijds hecht je wel veel belang aan de Japanse termen. Dus hoe zit dat tegenover elkaar?

Peter: Ja kwestie van het moderniseren, om weg te gaan van die Samoerai-cultus en ook van de Shinto-invloed, hebben we dan gekozen voor een meer vrije training, voor een vrije kledij, dat wil zeggen een gewoon trainingspak, een T-shirt en een sportbroek. Tegelijkertijd is dat afstand nemen van uniformisering dwz het is niet dat we in een keer gaan zeggen dat iedereen dezelfde trainingsbroek en T-shirt moet gaan dragen. Er is een ruimte voor vrije keuze, er is geen uniform, maar gewoon geschikte trainingskledij.

Dus dan stappen we weg van de uniformisering van Shinto en van de Samoerai-cultus.

Langs de andere kant, Aikido is Aikido, en het heeft zoals elke discipline een technisch jargon. In heel de wereld kent men kote gaeshi maar als we dat gaan vertalen dan hebben we ook een Nederlandse naam, een Franse naam, een Engelse naam, en dan wordt het lastig in de communicatie. Het is gewoon vakterminologie.

Maar ik ben er wel grote voorstander van om de Nederlandse vertaling, of gewoon een vertaling te kennen, om te beseffen dat het wel degelijk een taal is.

Geert: Dat het iets wil zeggen... .

Peter: Het zijn niet gewoon klanken. Kote gaeshi is een buitenwaartse polsklem en is tegengesteld aan, het is nu wel technisch benoemen, een techniek die men nikyo noemt, die eigenlijk ook kote mawashi wordt genoemd. Dat is dan het omgekeerde, dat is de inwaartse polsklem. Het is belangrijk om de vertaling te kennen en het doel van de techniek, maar we hanteren de Japanse namen.

Het is belangrijk om de twee te gebruiken, als vak-terminologie.

Geert: Ik heb u horen verwijzen naar Vredescultuur, we zitten met een krijgskunst, Aikido heeft altijd die invalshoek gehad, maar bij jou krijgt het extra aandacht in die zin dat je het ook belangrijk vindt dat het niet gewoon in de les beoefend wordt maar dat het zich ook vertaalt naar het leven buiten de mat zeg maar.

Peter: In de twee gevallen, zelfs al het eerste, in de lesbeoefening zelf, want het gevaar bestaat in de versporting van de discipline dat die vredeselementen - dat is heel tof is om in de folderkes te zetten en affiches van te maken als "wij zijn anders"- maar dat die zich helemaal niet vertalen in de praktijk. Dus als men pretendeert, als men zegt: "Wij zijn een Vredeskunst", dan is de vraag: "Waarin ligt dat vredelievende?". Dus in principe moet het testbaar zijn dat als twee personen beginnen te oefenen in twee verschillende disciplines, dat er dan zou blijken dat na verloop van tijd bij die Aikido doet, er iets veranderd is in positieve zin, qua vredelievendheid.

Omgekeerd ook, er zijn sommige krijgskunsten waar het omgekeerde geleerd wordt. Waar geleerd wordt om agressief te zijn, door bv waar men in competitie strafpunten kan krijgen om niet agressief genoeg te zijn.

Natuurlijk, de vraag is dan, wat betekent juist die vredelievende instelling?

Die wordt dikwijls in eerste geval vertaald als geen schade toebrengen. In die zin zijn de technieken ook aangepast geweest, maar wel zodat er een keuzemogelijkheid is, dus dat er een scala is waardoor dezelfde techniek op verschillende manieren kan uitgevoerd worden. Laat ons zeggen bij voorkeur, bij principe, niet schadelijk. Dat is eigenlijk de uitdaging, jezelf verdedigen en jezelf veilig stellen, en tegelijkertijd de andere niet beschadigen.

Als het niet kan, ja, dan kan het niet, want er zijn natuurlijk vele mogelijkheden; dat zijn dan keuzes die gemaakt moeten worden, niet in minst in de functie van de eigen vaardigheid. Elke situatie is anders. Want stel je voor dat je zou gaan zeggen: "Ik ga die of die schade toebrengen" maar ge kunt het niet, dan heb je een zinloze vraag. Het moet allemaal heel reëel gericht zijn.

Een ander element is dat de training maar een instrument is van zelfontwikkeling en van zelfcultivering. Als de persoonlijkheid vredelievender wordt, dan gaat de beoefenaar ook een vredelievender leven leiden. Over dat punt, ik heb thuis een boek, het is van een krijgskunstenaar, een Chinees, maar dat maakt niet uit, die een heel boeiend verhaal brengt over hoe hij de krijgskunst allemaal ziet. Maar het eindigt bij een beetje ongenaakbaar te zijn, als je je zo ver ontwikkelt dan ben je volledig veilig, want niemand durft aan te vallen. Omdat iedereen denkt : *“Als ik die man aanval, dan heb ik wat voor”*. En effectief, dat zal wel werken, als iedereen zo denkt, dat het gevaarlijk is om die persoon lastig te vallen. Maar natuurlijk, dan eindig je wel een beetje in een gespannen toestand.

Geert: Het gaat over een vorm van controle?

Peter: Het zou nog beter zijn dat ze u niet zouden aanvallen, niet omdat ze bang van u zijn, maar omdat ze u graag hebben.

Geert: Of omdat het zelfs niet opkomt om aan te vallen.

Peter: Het probleem dat zich stelt is belangrijk en die dingen zijn ook relatief. Niemand is absoluut ongenaakbaar.

Geert: Die nadruk op het niet-schade en het vredelievende waardeer ik, langs de andere kant, is Aikido ook wel een krijgskunst. Iets martiaals.

Ik herinner mij, toen ik startte, dat was nog elders, waar we elkaar ontmoet hebben, was het voor mij toch een uitdaging en toch een grote les in het begin om degelijk te leren aanvallen. Met andere woorden om het in mij te vinden en het op te brengen om een deftige aanval uit te voeren. Ik herinner me dat dit voor mij een strikt leerpunt was.

Peter: Ja, het is een rollenspel. In die zin wordt soms vergeten dat er in een dojo wordt geoefend. Er wordt een rollenspel gedaan, met de aanvaller en de verdediger. Zonder aanvaller is er geen verdediging. Het is eigenlijk geen echte aanval, om de training te kunnen waarmaken moet er inderdaad iemand zijn die de *“kwaai”* speelt, die een reden heeft om aan te vallen. En daar zit dikwijls ook het probleem dat die aanval ook eigenlijk als een echte aanval zou moeten zijn, anders is er geen training.

We zouden kunnen vergelijken met sommige ordediensten, zoals Politie, die met spelletjes oefenen waarbij er iemand de rol speelt bv. van provocateur, en de andere moet oefenen om daar beheerst of op een gecontroleerde manier mee om te gaan. Als die mens zijn rol goed speelt, hij speelt de provocatie en de andere wordt direct heel erg boos en ontploft van colère, dan is de oefening mislukt. Bij ordediensten wordt zo geoefend, hoe zij zich niet moeten laten provoceren door bv een bende. Daar heb je dus ook een rollenspel.

Er is ook de vraag natuurlijk hoe ver men het realisme daarin gaat drijven.

Dat is de training, dat is de reden waarom we dankbaar zijn voor elkaar omdat er iemand is die die rol wil spelen. Een aanvaller geeft de andere de kans om een specifieke techniek te oefenen. Het is ook heel belangrijk dat die persoon heel goed zijn rol begrijpt en het is als het ware een geschenk aan de andere om te kunnen oefenen.

[Basiselementen van de HSR-Aikidotraining]

Geert: In uw lessen komen een aantal pijlers aan bod, zeg maar een aantal principes. Hoe kunnen we dat samenvatten?

Peter: Ik gebruik vijf onderdelen in de les waarvan ik denk dat ze belangrijk zijn en zo kan ook iedereen volgens die vijf dimensies zijn vordering zelf inschatten. Ik bedoel zoals: “Dat is gedownload, dat is gedownload...”

Eén dimensie van zelfevaluatie of van onderwerp is de technische kennis, dus van de beoefening van de technieken, van aanval en verdediging.

Een tweede dimensie is de gezondheid. In het begin van de les oefenen we ook gezondheidstechnieken. Dus voor jezelf zorg dragen, het gezondheidsaspect waarderen en uitbouwen. Het is ook belangrijk tijdens de training omdat het een deel is van het “niet-schade” [element], dat is nog een stappeke verder. De technieken beoefenen we niet alleen maar zonder te beschadigen maar zelfs nog sterker, om proactief aan gezondheid te werken in de meest brede betekenis van het woord, zowel emotioneel als fysiek.

Een derde deel is de wapentraining, dus we oefenen met wapens. Het is een beetje paradoxaal omdat een wapen bedoeld is om te kwetsen. Maar als wij oefenen doen we het juist om niet te kwetsen. Ik bedoel: het is nog denkbaar dat men in het dagelijks leven aangevallen wordt door iemand die bijvoorbeeld een vuistslag wil geven..., dat je iemand tegenkomt die je met een zwaard wil aanvallen, die kans is bijzonder klein.

Geert: Wat zijn die wapens in Aikido?

We hebben het houten zwaard, de houten stok, en eventueel twee houten zwaarden, dat is al een beetje gevorderd. En dan het houten mes, eventueel.

Daarmee kan ook hetzelfde bestudeerd worden : de techniek, de verplaatsingen, de timing, de reflexen maar vooral ook de hele waaier van kwetsend of controlerend verdedigen, tot ontwapen en zo de schade vermijden, dus het hele gamma kan er ook in bestudeerd worden. Dat is misschien nog het belangrijkste aspect van allemaal.

Soms wordt de wapentraining alleen gebruikt om de reflexen te oefenen, maar het zou vreemd zijn dat je eerst ongewapend gaat oefenen om niet te kwetsen, en daarna met de wapens gaat doen alsof je iemand in twee kapt. Dat is een beetje contradictorisch. Niet-kwetsend werken met wapens is heel belangrijk, ontwapenen met andere woorden.

En dan nog de twee andere stukskes [van de vijf, zie hoger], namelijk allereerst de basisfilosofie die er inzit, en die natuurlijk ook in de beoefening zelf al aanwezig is, maar ik denk dat hoe meer dat men zich daar bewust van is, hoe bewuster men de oefening zal doen, en ook meer vooruitgang zal maken.

Het laatste en misschien wel het belangrijkste deel is de onderlinge omgang, zowel tijdens de beoefening als gewoon onderling, als club, als groep, Het is een belangrijk deel van de les, het is de eerste plaats waarin je als persoon toepast wat je als persoon geleerd hebt.

[Creatief en transformatief leren]

Geert: Vanuit mijn standpunt denk ik dat één van de meest belangrijke, of voor mij toch het meest onderscheidende element van hoe je werkt, is wat we misschien het leerproces kunnen noemen. Het creatief leerproces, in die zin dat je op een mooie manier werkt en niet een heel bepaalde manier of een bepaalde interpretatie van Aikido oplegt zodanig dat de persoon die getraind wordt niet enkel dat leert, maar dat je eigenlijk een aanpak hebt uitgewerkt die erop gericht is om Aikido te bemeesteren op een creatieve manier m.a.w. ook met inbreng van de studenten.

Peter: Met het creatieve is ook het probleemoplossende bedoeld. Dus in de plaats van een catalogus te maken met heel strikte richtlijnen van hoe dat het moet [of niet moet], en die dan vanbuiten geleerd, beoefend en nagevolgd worden, denk ik dat het beter is om principes leren toe te passen en dus creatief te zoeken naar wat telkens de nieuwe techniek zou kunnen zijn.

Geert: ... in een bepaalde situatie...

Peter: Elke situatie is anders, dus er bestaat...[geen vaste oplossing]. In feite... de essentie van elke Aikidotechniek is aanpassing aan de situatie. En er zijn natuurlijk veel verschillende mogelijkheden, dus kan men een bepaalde techniek doen, die kan een beetje mislukken en kan men aanpassen. Dat kan heel minimaal zijn, of dat kan groot zijn zodat men naar een andere techniek overstapt. Maar ook kan het zijn dat de persoon anders aanvalt dan verwacht, en dan heb je natuurlijk een andere verwezenlijking van dezelfde techniek nodig.

Telkens is er een probleemsituatie, en moet men proberen uit de oplossing van de probleemsituatie de technische kennis op te bouwen in plaats van het van buiten leren van een catalogus.

We werken ook zonder examens, dat is ook niet zonder belang. Het niveau is wat iemand is, is wat hij kan, en niet de graad die hij heeft. Een examensysteem is zeker niet zinloos, het geeft een duidelijke opbouw. Het probleem is wel soms dat er na verloop van tijd andere dingen beginnen te spelen dan alleen maar de kennis. Het is ook soms niet heel duidelijk wat bij welke graad hoort. Er zijn voor- en nadelen aan.

Ik heb gekozen voor een systeem zonder graden.

Het is misschien toch wel nuttig om het erbij te zeggen dat die graden een twintigste-eeuwse toevoeging zijn. Oorspronkelijk, in geen enkele Japanse krijgskunst, in geen enkele Chinese krijgskunst, bestonden er graden. Het was eerder zoiets zoals hier van beginner, gezet, meester, grootmeester, het was zoals iets als het kennen van "een catalogus van technieken". Maar ge zult 150 jaar geleden in Japan niemand tegengekomen zijn die gelijk welke oranje of bruine of groene of zwarte band had. Of rood. Dat is twintigste-eeuwse pedagogische uitvinding, als ik het goed voor heb dan komt die uit het Judo, dus is Jigoro Kano daarmee begonnen.

Het gaat om het resultaat van de trainingen, vooral niet alleen om het aantal worpen dat je kan doen, maar om het resultaat op de persoon zelf, dus om wat men dikwijls transformatieve training noemt.

Dus bv iemand die redelijk agressief is, of die de neiging heeft om zaken agressiever op te lossen, die zal eigenlijk na verloop van jaren training een betere manier moeten hebben gevonden om met problemen om te gaan, dan alleen boos te worden.

[Thuis oefen buiten de les]

Geert: Er is ook ruimte voor initiatief van degene die onderwezen wordt. Daarmee bedoel ik zoals dat het nu is komen we maar één keer week samen, tussendoor nog een keer per maand voor wapenwerk. Om echt vooruitgang te maken is er ook een permanente uitnodiging zeg maar om buiten die ene les ook nog andere aandacht te geven aan Aikido om eigenlijk goed vooruitgang te maken en die bemeestering van deze vredeskunst te realiseren.

Peter: Meer trainen is altijd een goede zaak natuurlijk, te veel trainen is, zal ik maar zeggen, niet alleen slecht voor de eigen lichamelijke gezondheid maar ook voor familiale context. Dus is het belangrijk om voldoende te oefenen opdat beoefenaar kan groeien, maar als de focus zodanig verschuift, gaat de beoefening alle andere zaken beginnen te vervangen en dan is die plots strijdig met de bedoeling om de levenskwaliteit te verbeteren. Dat kan je voor management ook zeggen, kinderen van managers die zeggen tegen hun mama: *“Wie is die man die hier thuis zit?”*. Dat is niet goed meer. Het is nodig om voldoende te oefenen maar dat is ook voldoende.

Nu de oefening in de dojo, die training, is maar één aspect, thuis kan men ook veel doen. Voor iets als Aikido lijkt dat misschien moeilijker omdat Aikido “met een partner” is. Maar iemand die Salsa gaat oefenen, die heeft ook de Salsa-beoefening nodig om daadwerkelijk te oefenen, tegenover iemand die Yoga doet, die kan alle Yoga-poses thuis probleemloos oefenen.

Dus dat is een uitdaging, in feite voor alles wat met partnerwerk is, niet alleen voor Aikido, maar het neemt niet weg dat iemand thuis veel kan doen. Je kan in bestaande naslagwerken Aikidotechnieken bestuderen. Men kan videomateriaal bekijken. Men kan teksten lezen over de inhoud van Aikido. Er is eigenlijk ...

Geert: ...wapenwerk oefenen.?

Peter: Als de ruimte het toelaat natuurlijk, zonder de luster van het plafond te kloppen... ..

Er zijn heel veel mogelijkheden om thuis zelf te oefenen, ook het gezondheidsaspect dat ook belangrijk is. De beoefening van de Kiko, de Japanse term voor de gezondheidsbeoefening, is ook iets wat men thuis kan doen.

Er is een hele ruime mogelijkheid.

[Expressie van authenticiteit]

Het beoefenen of leren van een krijgskunst, of een andere kunst, maakt in feite geen verschil uit. Dat wil zeggen: of het nu Aikido of het is muziek, of het is tekenen of beeldhouwen of kunstschaatsen. Elke kunst is een discipline om te veroveren, om te leren bemeesteren en eigenlijk is dat als dusdanig hetzelfde.

Wat dat dus wil zeggen is... het is soms een hele grote uitdaging voor alle kunstvakken, bv. in muziek, van mensen die zich heel hard toeleggen op de techniek maar niet aan de kunstzinnigheid toekomen. Eigenlijk, elke goede muzikant overstijgt de technische virtuositeit. Echte virtuozen zijn diegenen die, om het zacht te zeggen, geen belang hechten aan de techniek. Techniek is maar een middel om te doen wat ze willen uiten.

Geert: die eigenlijk de vrijheid van expressie vinden.

Peter: Ja. Dus die techniek, dat instrument (daarom heet het ook instrument) is maar een middel om de menselijke boodschap te brengen die zij willen brengen. En als dusdanig is dat voor alle kunsten een universeel gegeven.

Er bestaan thema's : het bemeesteren van een kunst of het meester worden van een discipline, die dus het puur ambachtelijke te boven gaat, is een universeel gegeven. En ik heb daar speciaal dit boek voor meegebracht, om eens te laten zien. Het boek heet: *"Zen and Confucius in the art of Swordmanship"*. Dat is een boek uit de 17 eeuw

Geert: ... en we zetten al de links van wat je laat zien, boeken en andere onder de video.

Peter: ...uit 1700, maar echt een oorspronkelijke Japanse tekst. Heel bijzonder aan dit boek is dat er geen enkele zwaardtechniek in beschreven staat.

Geert: ... terwijl het gaat over *"The art of Swordmanship"*.

Peter: Hoewel het *"The art of Swordmanship"* heet, staat er geen enkele zwaardtechniek in beschreven. Het gaat in hoofdzaak alleen over wat men doet met dat zwaard, wat is de zelfcultivering, wat is de persoonlijkheidsontwikkeling? En anderzijds, over het bemeesteren van de techniek zegt de schrijver: of het nu over jongleren gaat of het over zwaardtechniek gaat, techniek is techniek en bemeesteren is bemeesteren. Het komt uit de 18de eeuw, eind 1600, begin 1700.

Het sluit heel goed aan met wat ik hier nog meegebracht heb, maar dan een van moderne Aikidoka, George Leonard, die ook de voorzitter was van de Amerikaanse Vereniging voor Humanistische Psychologie, en die ook leerling was van het Aikido van Mitsugi Saotome. Het heet *"Mastery"*. Dus..., hij heeft vanuit het beoefenen van Aikido een beeld ontwikkeld van wat het betekent het om iets meester te worden. Of het nu om muziek gaat of om tekenen, het maakt allemaal niet uit.

En dat is eigenlijk een heel goede zaak in die zin dat ook een Aikidoka, door zich toe te leggen op, niet noodzakelijk door het beoefenen van, maar door het zich te verdiepen in andere kunsten, heel veel kan leren over *"Wat is een kunst als kunst?"*, en vandaaruit zijn discipline enorm veel kan verrijken.

Maar het is wel vanuit die veronderstelling. Dingen die puur technisch zijn, of laat ons zeggen, niet dat daar iets mis mee is, maar door het beluisteren van gewoon “Schlagerkes”, kan men geen kunstzinnige dingen leren. Door het kunstzinnige te zoeken, het bestuderen van echt kunstzinnige schilderijen, van klassieke muziek of van andere muziek die heel waardevol is. Het moet daarom geen klassieke muziek zijn,... kunstschaatsen, alle..., alles wat een bemeestering is, kan inspiratie zijn voor iemand anders die iets wil bemeesteren. Gewoon omdat het over meesterschap gaat, Mastery, zoals Leonard zegt.

En dat sluit aan bij de vraag van daarstraks, van wat we doen buiten de les om Aikido te beoefenen, dat is namelijk zich verdiepen in andere kunsten dan alleen maar krijgskunst of alleen maar Aikido.

In Chinese termen zou het dan Kung Fu heten. Kung Fu is bekend als “Kungfu”, maar Kung Fu betekent eigenlijk “menselijke zelfverwezenlijking”. Dus, ... iemand die zich daarin verdiept, wat geeft dat eigenlijk? Die kan het daarna proberen te realiseren in het kader van een Aikido training.

[Intentie van de technieken]

Geert: Wel, misschien kunnen we het nog hebben over één ding waar je belang aan hecht bij de lessen zelf en bij de technieken. Wat vind jij belangrijk bij de uitvoering van de technieken?

Peter: Het respect voor de partner. Omdat de partner, zoals daarjuist gezegd: die geeft een cadeau. En dat cadeau heet “de aanval”. Die is natuurlijk in het kader van de training niet echt bedoeld om aan te vallen, want als die echt zou raken dan zou hij zich excuseren. Het is een beetje paradoxaal, maar het is zo. Het is belangrijk om dat te onthouden.

Dus, die geeft een cadeau.

Met dat geschenk, kunt ge werken en het is de bedoeling dat ge uw geschenk niet kwetst. (...). Het is niet de bedoeling om de partner te gebruiken als een ding dat dient om een mooie techniek te doen. Zoals, ...ik heb zin om schitterende demonstratieve techniek te doen waarvoor men staat te applaudiseren en ik heb daar iemand of iets voor nodig. In de plaats daarvan, dat is het verschil met jongleren met enkele zaken die ik op en neer gooi of waar ik mee werp, zo'n hoepel of zo, is het een mens, die mens is geen voorwerp integendeel, er is een interactie tussen twee personen.

De kunst ligt in de interactie, en niet in het hanteren van een voorwerp dat men vastheeft of iemand die getraind moet zijn om mee de demonstratie mooi te maken.

Het gaat om de kwaliteit van de interactie.

Geert: ... wat ook weer aansluit bij [het feit] dat elke situatie een uitnodiging is om op een andere manier te werken.

Peter: Elke situatie is anders. Elke partner is anders. Elke situatie is anders, elk moment van de dag is anders. Wat ook maakt dat een catalogus-methode, met referenties van hoe het

zou moeten, dat dat in feite niet kan, omdat elke situatie anders is. En de techniek is [pas] goed als de techniek tot een goed einde is gebracht.

Op dat punt bestaat er wel een mooie anekdote, over Morihei Ueshiba zelf dan, die Mitsugi Saotome in zijn boeken vermeldt.

Op een zeker moment kwam er een fotograaf bij Morihei Ueshiba, die foto's wou komen maken. En Morihei Ueshiba zegt: "Dat is goed", en hij begint allerlei technieken te doen, en de fotograaf maakt foto's. Op zeker moment onderbreekt de fotograaf: "*Die techniek van daarstraks, kan u die niet opnieuw doen?*". En Morihei Ueshiba begint opnieuw technieken te doen, allemaal andere dingen, tot die fotograaf zegt: "Nee die techniek van in het begin, kunt ge die opnieuw doen?". En Morihei Ueshiba zegt: "Dat gaat niet, want elke situatie is anders".

Dus de kwaliteit ligt in de harmonisering van het moment en niet het showelement van één of andere techniek, dat is in feite niet waarover dat het gaat, en het is zelfs het minst belangrijke. Het gaat om de harmonie van het moment en vooral om de datgene wat het op gang brengt binnen in de persoon die uitvoert alsook in degene die de aanval doet, zal ik maar zeggen.

[De betekenis van de voorbereiding binnen de les]

Geert: Je hecht heel veel belang aan de voorbereiding. We doen eigenlijk verschillende oefeningen om het lichaam wakker te maken en los te maken, en ook om gewoon degezondheid te ondersteunen.

Peter: We hadden het daarstraks al uitgelegd, het gezondheidselement.

[Daarnaast], in het begin van de les doen we Aiki Taiso, technische voorbereidingsoefeningen waarin de coördinaties geleerd worden die terugkomen [in de training] en die eigen zijn aan Aikido-technieken.

Het is meer dan alleen een opwarming. Het is echt voorbereiding in die zin dat het je het kunt bekijken als twee kanten van eenzelfde munt: de gewone training en de voorbereiding. Het is niet gewoon een opwarming zoals in de fitness om niet te kwetsen. Wat daarbij geoefend wordt, zijn in feite dezelfde elementen, dezelfde principes als die in de trainingen aan bod komen, of worden de fundamenten ervan gelegd.

Het is een meervoudige bedoeling, zowel inhoudelijk ook, als er een oefening is die symbolische betekenis heeft, of een technische betekenis heeft, die een gezondheidsbetekenis heeft, of die een voelbetekenis heeft. Zwaartekracht leren voelen bijvoorbeeld, is een heel belangrijk element. Het zich reëel overgeven aan de zwaartekracht is het equivalent van het niet-tegenwerken van een aanval, dus zich overgeven aan de aanval. Het klinkt raar, maar men kan de aanval alleen begeleiden als men die niet tegenwerkt en alleen begeleidt.

In die zin is de voorbereiding het fundament om ook te laten voelen wat het is om naar gezondheid te oefenen, omdat de techniek zelf ook gezondheidsaspecten heeft. Een beetje

als...: vallen en strekken kun je ook bekijken als stretchen met twee, in plaats van stretchen alleen.

Het is een meervoudige invulling.

[Les volgen in meerdere clubs]

Geert: Bon, we hebben al een heel boel aspecten aangeraakt die aangeven wat mensen kunnen verwachten van jouw trainingen . We hebben ook gezegd dat we momenteel één dag, één training hebben per week. Als mensen zich afvragen: “kan ik eventueel bv in het midden van de week ook ergens anders gaan trainen?”... , ja, wat zijn daar eventueel de aandachtspunten, of puur praktisch lijkt me dat niet per se evident omdat bv technieken anders worden aangeleerd. Dus, hoe zou dat in zijn werk gaan?

Peter: Eerst en vooral is dat een keuze van de persoon zelf, iedereen is vrij om te doen wat hij wil. Als iemand zegt: “Ik ga nog tennissen”, dan zou het raar zijn dat dat niet zou mogen, ik bedoel, iedere persoon beslist dat zelf, en die alleen. Als die graag meer traint, dan is dat geen enkel probleem, principieel.

Wat wel belangrijk is, is de vraag van het kader van zo’n situatie, te weten: “Waar is mijn thuisbasis? Waar ben ik thuis, waar ben ik te gast?”

Soms kan het gebeuren dat mensen verzeild raken in discussies over hoe het moet, het hangt een beetje af van de groeps cultuur en van de persoon die men tegenkomt. Het kan zijn dat er in een bepaalde groep open getraind wordt, dat er veel ruimte is om te werken naar eigen keuze, de eigen voorkeur. Het kan zijn dat die er niet is, dus in feite, het komt erop aan dat de persoon zelf weet wat hij wil doen.

Het is principieel geen enkel probleem, maar ook hier weer te bekijken situatie per situatie, welke de meer geschikte plaats is om dat te doen. Als je in groep gaat die heel strikt eist om op die manier te werken dan wordt het moeilijker omdat die ruimte daar dan niet is. Als er een andere groep is, waar meer ruimte is om uw eigen invulling te geven..., het gaat om de algemene sfeer van de groep, maar principieel is er geen enkel probleem.

Ik ben ook op heel veel soorten plaatsen geweest, het is altijd belangrijk om te weten waar je staat. Dat is zelf ook geven en nemen.

Geert: Wat uw ankerpunt is, zeg maar... .

Peter: Ja soms zijn er mensen die veel verwachten van meer te oefenen, om te doen volgens een bepaalde norm, maar het is een kwestie uzelf te blijven. In het algemeen, als in een groep, als daar iedereen oefent om zichzelf te verbeteren, dan is er geen enkel probleem om samen te oefenen. Vanaf het moment dat iemand vindt dat hij iemand anders, een ander, moet verbeteren of corrigeren om te oefenen volgens bepaalde normen, ja dan wordt het lastiger. Het is ook een training om daarmee leren om te gaan.

Maar principieel is er geen probleem. Het is wel belangrijk om bewust te zijn van de verschillen die er zouden kunnen zijn.

Bv. als iemand straks zegt “Ik doe Aikido en ik oefen voor competitie...” Als iemand nu anti-competitie is, er is niets verkeerd met de Tomiki-training, maar de vraag is als je daar echt tegen bent, wat gaat ge daar dan doen. Zelfs dan kan het nog, zolang alles maar met een juiste [instelling], op een goede manier gekaderd wordt.

[Persoonlijke Aikido-geschiedenis]

Geert: Dus, ge hebt zelf een heel parcours afgelegd, je bent zelf op verschillende plaatsen geweest, zegt ge net. Wat zijn zo uw belangrijkste inspiraties, leraars waar je veel aan gehad hebt?

Peter: Om te beginnen is er België zelf, niet alleen in België, ook buiten België...

... er is de club waar ik begonnen ben, natuurlijk. Hier in de Mechelse Budosporten bij Frans Jacobs, dat is waar ik mijn eerste jaren ben geweest. Maar niet alleen in die club, hier in België zijn veel andere leerkrachten waar ik veel aan gehad heb. Ook de trainingspartners, waar ik Aikido goed mee heb kunnen oefenen. Die zijn allemaal heel belangrijk.

Ook vond ik het heel tof om overal heel erg welkom te zijn, in alle delen van het land, zowel Noord, Zuid. Als het nu in Luik was of in Mons of in Oostende of in Brugge, of in Maastricht, in Hasselt. Aikido is Aikido, dat punt was eigenlijk een heel knappe ervaring.

Nu qua Japanse leerkrachten, toen ik... , er is nog ergens een fotoke, denk ik, van als ik een jaar o1n4 was, maar ik heb het fotoke niet, ik weet alleen dat het bestaat, van een les van Noboyoshi Tamura, die toen verantwoordelijk was voor Europa, in de club hier, in Mechelen, en waar ik toen als jongeling ergens moet bij opstaan.

Dus dat was in feite toen de allereerste persoon, die.... [ik kende als Japanse Leraar]

Toen was er enkele jaren later specifiek voor België een leraar die afgezant was voor de Aikikai, Seiichi Sugano, en die..., dat was een tweesnijdend zwaard, het was Sugano en alleen Sugano, en die had dus zijn eigen stages, ... zijn eigen weekendstages en daarbuiten dat ook clubtrainingen. Die ging heel België rond om in de gewone clubs te gaan onderwijzen. En de weekendstages ook, dat was echt dé technische aanwezigheid toen, en het was een fantastische zaak om dat te hebben van zo'n een grote, warme man. Een heel krachtig Aikido. Hij richtte zich naar eigen zeggen heel hard op Morihei Ueshiba, en hij had ook een heel eigen wapenwerk dat hij zag als het uitwerken van reflexen meer dan als echt kata-training.

Dus dat was een fantastische gelegenheid, ik heb enorm veel aan gehad. Hij had ook veel aandacht voor de voorbereiding.

Maar op zeker moment is hij verhuisd naar Amerika en ook dat was een tweesnijdend zwaard. Het was een groot verlies aan de ene kant maar aan de andere kant een grote opening, zodat er plotseling ook meer ruimte was voor andere leraars.

Toen ben ik weer meer gaan oefenen bij Noboyoshi Tamura, waarover ik daarjuist al verteld heb. Ik heb hem verschillende jaren van dichtbij gevolgd, met internationale stages e.d.

Ondertussen was er ook langs de connectie van de Limburgse leraars zal ik maar zeggen, [de training] met Kenji Shimizu. Die was ook een heel boeiende contactname. En dan waren ook anderen, ik noem er nu enkele, veel anderen die aanwezig waren.

Wat wel knap was, wie we hier noemen “de oude Kobayashi”. Kobayashi is een veel voorkomende Japanse naam. Uiteindelijk was Kobayashi in België omdat zijn dochter getrouwd was met een Brusselaar, hij had persoonlijke reden daar te staan. Het was eigenlijk wel plezant om die man met zijn kleinkinderen bezig te zien, zo buiten de les. Maar op zeker moment omdat hij de oudere, de voorganger zal ik maar zeggen, van Tamura was, hebben die twee in Nederland samen een stage gegeven, de oude Kobayashi en Tamura. Het was een heel mooie beleving om die twee samen te weten als leraars van de les.

En daarna, waar ik in feite misschien nog het meest op gericht ben geweest, bij Mitsugi Saotome, die elk jaar uit Amerika, naar Zuid-Frankrijk kwam. Toch wel 10 jaar denk ik, heb ik die zomerstages gedaan, en ook zijn werk heel diep bestudeerd.

Geert: En waarom speciaal hij? Waarom was hij belangrijk voor u? Wat sprak u daarin aan?

Peter: Het is feite een accentverschil, omdat hij misschien het meest van allemaal, probeert een apart filosofisch werk te doen. Hij heeft drie boeken. Het eerste is “Aikido en de Harmonie van de Natuur”, maar dan in het Engels, “Aikido and the Harmony of Nature”. Dan “The Principles of Aikido”. En dan heeft hij ook nog een boek meer over Samoerai-cultuur en Aikido

Hij gaat eigenlijk om de uitdieping, al die filosofische elementen zijn bij hem sterk aanwezig. Niet alleen bij hem maar hij heeft..., hij nam bijvoorbeeld ook als uitdaging [de vraag] “Wat is in feite geweldloosheid in Aikido?”. Hij probeerde dat allemaal heel ernstig te nemen, en daadwerkelijk te zoeken wat dat juist betekende. Wat niet betekent dat die anderen dat niet deden. En ook denk ik de manier van werken, technisch. Het was ook een manier van werken die misschien ook goed aansloot met Tai Chi. Het was in feite een heel andere invalshoek.

En daarna ben ik dan zelf verder gegaan.

Maar buiten de leraars waar ik mee getraind heb, daadwerkelijk, dus de lessen gevolgd, heb ik ook verschillend dingen die ik grondig bestudeerd heb, en me erin verdiept heb met boeken en videomateriaal. En die dus ook heel belangrijk waren... zoals Morihiro Saito en dan Koichi Tohei en dan de zoon van Morihei Ueshiba, Kisshomaru Ueshiba, onder meer. En ook het academisch werk van John Stevens was ook enorm boeiend, de [klassieke] filosofische kant van Aikido.

[Zelf-cultivering]

Geert: Wat wil het dan allemaal zeggen, in essentie om in een filosofische noot te eindigen. Mensen die bij jou een aantal jaren komen trainen, wat wordt er eigenlijk gecultiveerd ?

Peter: Wel het is ..., in mijn invulling is Aikido een vorm van zelfcultivering. Zelfcultivering niet alleen in de betekenis van het aanleren van techniek maar de cultivering van de persoon zelf. In de richting van meer menselijkheid.

Als men iemand gaat cultiveren in de richting van meer politieagent spelen, zal ik maar zeggen, dat zullen ze zo niet graag horen, of van manager worden, of kendostraining, kendostraining wordt ook soms gezien als managerstraining, dat is ook cultivering maar niet diegene die ik beoog.

Ik beoog zelfcultivering gericht op meer menselijkheid.

Dat heeft te maken met een algemeen beeld, een algemene overtuiging, men kan het iets religieus noemen, iets filosofisch. Namelijk de idee dat elke mens een talent heeft tot goedheid. Maar een talent, is maar een talent. Dat wil zeggen dat... iedereen kan leren schrijven. Dus als men in een land zou komen waar iedereen analfabeet is, kan men zeggen, "Ze kunnen het niet". Jawel, ze kunnen het wel, maar ze moeten het wel leren.

Dus iedereen heeft een talent maar het talent moet ontwikkeld worden.

Dat geldt voor leren lezen en schrijven, maar dat geldt ook voor, naar mijn mening, voor het goede in de mens. Dus iedereen heeft dat in zich, naar mijn mening, en mijn Aikido is bedoeld om een methode te zijn om die goedheid te ontwikkelen.

Ik noem dat dan de natuurlijke menselijkheid, dus wat ge van nature hebt meegekregen als morele capaciteit in feite.

Geert: Misschien een vorm van zelfrealisatie?

Peter: Dat is dan de zelfrealisatie in de zin van het Zelf realiseren, bekeken als de realisering van de Universele menselijke Natuur. Dat klinkt natuurlijk als dure woorden.

Maar er is het mooie voorbeeld,... de inspiratie komt, niet alleen, maar voor een deel uit Confucianistische traditie, de innerlijke Confucianistische traditie, waar bijvoorbeeld een figuur als Mencius heel bekend voor was. Het beeld dat hij graag gebruikte, was van iemand die een kind in de buurt van een waterput ziet komen, een waterput in de zin van gewoon een gat in de grond, zoals nu onlangs in Marokko gebeurd is, op het punt waarop het kind staat om daarin te vallen. En hij zegt: "Iedereen die dat ziet, die gaat op zijn minst de reflex hebben om te willen helpen". Hij zal het misschien niet kunnen, hij zal het misschien niet willen, hij zal het misschien niet doen, maar de impuls, de reflex is er.

En de bedoeling van de training of van het leren is het om dat element te vergroten en te versterken, zodat dat je ernaar handelt ipv het te negeren. Want je kan die impuls natuurlijk negeren of verdringen.

Toen hij zei, "Leren is terugkeren naar de kinderlijke ziel", bedoelde hij daarmee, de aangeboren, natuurlijke, menselijke natuur die als een kiem of als een substantie aanwezig is [in elk mens]. En dat is in feite het de bedoeling.

De dag van vandaag beleven we veel crisissen. Daarstraks las ik nog ergens dat er nog nooit in de geschiedenis een periode geweest is met zoveel crisissen. Dat lijkt mij een beetje

overdreven, maar er zijn heel veel crisissen die zich opvolgen: een financiële crisis, een klimaat crisis, sanitaire crisissen, van alles. Gezondheidscrisissen.

Naar mijn mening is dat in feite *één grote beschavingscrisis*, waar we verschillende facetten van zien, en de vraag is: "Hoe gaat ge daar mee om?". En ook daar is het mijn mening : hoe meer mensen werken aan hun *natuurlijke menselijkheid*, hoe beter dat de wereld wordt, dat die problemen zichzelf oplossen.

We zouden daar een concreet voorbeeld kunnen van kunnen geven, pak nu, iemand die in een appartement woont en die heel veel lawaaihinder veroorzaakt door tot in de late uren, of tot in de nacht, een klankinstallatie open te zetten. Die gaat natuurlijk veel onbegrip krijgen van de burens, in een appartement is er boven, onder, links, rechts, die zal wrevel opwekken. Eigenlijk zou je kunnen zeggen dat als die naar zijn innerlijke impuls luistert dan weet die dat van een bepaald uur de mensen slapen, en dat je de rust moet respecteren. En als die dan blijft lawaai maken, ... dat is een voorbeeld van het negeren en verdringen van die innerlijke impuls die in feite zou moeten aangeven om respect te hebben voor de rust van de anderen. Dus als die dat geleerd heeft dan gaat hij die klankinstallatie vanzelf stil zetten.

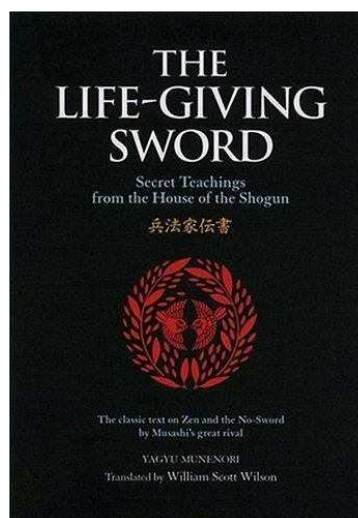
Ik hoop ook dat mensen die Aikido oefenen dat ook zullen doen. Dat is misschien een raar voorbeeld maar het toont eigenlijk wel waarover het gaat.

[Katsujinken en Taikyoku]

Geert: Goed, OK, bedankt. Is er zelf iets dat je graag nog zou willen toevoegen?

Peter: Jawel, misschien één ding. Ik ben het vergeten te laten zien. Een boek. Dit is het boek "The Life-Giving Sword". In het Japans Katsujinken. Het is van einde 17de eeuw. En dat gaat dus eigenlijk over het zwaard dat het leven redt. Dat leven geeft, zelfs.

Dat klinkt nogal vreemd, omdat een zwaard doodt.

Maar het is de bedoeling om het zwaard op die manier te gebruiken, dat men zich veilig stelt, en de andere constant voor de keuze te stellen: “Wilt ge in feite nog verder vechten? Of ook ontwapenen?”

Of in geval van nood, dat is natuurlijk een andere zaak dan, als er echt iemand is, bv. een ernstige crimineel die een heel dorp bedreigt, dan is natuurlijk het eruit nemen van de crimineel nodig, omdat dan het laten voortbestaan van die ene een gevaar is voor anderen, wat een probleem kan zijn.

Het is het idee van zwaardwerk dat gericht is om het leven te geven, in plaats van alleen maar te doden.

Geert: En harmonie te bewaren, te bewerkstelligen.

Het ideaal is dus ook dan we het niet moeten gebruiken, dat het probleem zich nooit stelt. Dat is een hele filosofie die al lang in Japan aanwezig is, bij de Yagyu-school.

Die wordt soms geassocieerd met Zen, maar er wordt door aandachtige waarnemers gezegd dat dat niet volledig terecht is. Het is een zwaardmeester die het heeft ontworpen, en die was ook bevriend met een Zen-leraar, maar dat wil niet zeggen dat zijn filosofie ook Zen was want hij behoorde tot de school van de Shogun en die was per definitie Confucianistisch.

En dan wou ik ook dit nog graag laten zien.

Het is een symbool dat veel mensen kennen, in het Japans heet het Taikyoku, maar in de traditie waarin ik werk, filosofisch, is dat ook het symbool dat die goede menselijke natuur vertegenwoordigt. En daarom is het dat we het als belangrijk symbool in onze les naar voren schuiven.

Voilà. We hebben we afgesloten... .

Geert: Ik hoop dat de aandachtige waarnemer hier veel heeft kunnen uit halen.

Peter: Het was met heel veel plezier om dit interview te doen. Heel erg bedankt.

Geert: Jij ook bedankt, misschien komt er nog een vervolg.